

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Soest; Ds. H. van Leeuwen, Elburg; Ds. D. Slagboom, Barendrecht; Ds. M. C. Tanis, Slidrecht - Centrum; J. van Heteren, Slidrecht - Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkerk. Telefoon 01837 - 357

Administratie:

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn, telef. 01720 - 73814, postrekening 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen aan den Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Ver. Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per mm. Bij kon trakt korting.

MEDITATIE

„Zie, gij zijt schoon” mijne vriendin”.

Hooglied 1 : 15a

II.

Zijt gij nu ook door genade deelgenoot van deze schoonheid? Of leeft gij nog genadeloos en zijt gij also van binnen en van buiten nog walgelijk door de zonde, dat gij zelf niet weet? Ach mocht gij dan nog om herscheppende genade leren bedelen. Want al wat openbaar maakt is licht. Ja, kent gij uw walgelijkheid al voor God door het ontdekkende licht des Geestes? Echter, mist gij nog het toepassende werk van Christus? O, smee Hem dan, of Hij door Zijn Geest u zelf, de toegerekende schoonheid van Christus wil deelachtig maken. Die Hij zaligmakend aan de vuilheid en de naaktheid der zonde ontdekt, zal Hij ook deze schoonheid deelachtig maken. Want, de Heere doet geen half werk. Rust dan niet, voor Hij zelf er u in doet delen. Of denkt gij soms al, dat gij schoon zijt, toch is het nog louter een blanketsel, een nagebootste schoonheid van deugden en plichten. De vrouwen blanketten zich ook om schoon te zijn: doch zijn juist lelijk in het uiterlijk blanketsel. Hebt gij slechts de gedaante van godzaligheid, doch zijt gij inwendig nog gans walgelijk door het vuil der zonde? Weet het, het uitwendig blanketsel, door een **zedig leven**, is geen schoonheid voor God. Zo uw schoon geen vrucht van genade is, staat het nog verkeerd met u voor de eeuwigheid. Uw deugden zijn niet anders dan een wegwerpelij kleeft voor God. Nodig hebt gij ontdekkend licht des Geestes, aan uw lelijkheid en walgelijkheid der zonde. Zo dit geschiedt, zult gij in verlegenheid der ziel behoefte krijgen aan het werk van de Heere Jezus, waar zij leert, hoe al de wassingen van u zelf door de wet u niet rein, niet schoon wassen! Zalig, als dan door Zijn Geest in het geloof de schoonheid van Christus ons toegerekend wordt, wij door het geloof mogen ingaan in het kleed Zijner gerechtigheid, Hij ons also in het geestelijk schoon, in rechte ootmoed, heiligheid en Godzaligheid doet wandelen voor Hem.

Gij, die dit kent! Dit is enkel vrije genade. Hij leerde u zelf door Zijn Geest met uw zonde-vuil in het geloof in zijn schoonheid ingaan en schuilen. Vertoont gij nu ook die schoonheid in de beleving? Of moet gij hier met schaamte belijden: „Ach Heere, wat vertoon ik toch weinig van deze geestelijke schoonheid?” Klaagt gij soms uit: „Heere wie ben ik, en hoedanig behoorde ik te zijn, in heilige wandel en godzaligheid?” Geeft gij nog te veel toe aan de inklevende verdorvenheid, zodat het geestelijk schoon zo weinig uitstraalt in het leven der heiligmaking? Leeft gij mogelijk in zelfverheffing, inplaats van in ootmoed? Doch wat roemt gij, alsof gij het niet ontvangen hebt? O, die zelf-roem, wat is deze walgelijk in het oog des Heeren. Deze ontrooft de eer aan de vrije genade, krenkt de Ziele-bruidegom, die dit geestelijk schoon voor Zijn bruid zo duur verworven heeft in zulk een smadelijke weg van lijden en diepe vernedering. Of is u het vuil der zonde, dat u nog aankleeft tot diepe

smart? Zucht gij het wel eens uit voor Hem: „Heere, wanneer zal mijn schoonheid eens volkomen zijn, zodat ik zonder vlek of rimpel voor U zal staan?” Ja, het heimwee wordt door Gods volk gekend, dat zij verlangen in volmaaktheid in het goud der genade Hem zonder zonde te leven. Of is uw geestelijk leven hier reeds in zulk een hoge stand, dat gij Hem oprecht in een leven der heiligmaking verheerlijkt? Kan de Bruidegom ook die kostelijke roem van u geven: „Zie gij zijt schoon!” Heeft Christus een gestalte in uw leven? Is het zo bij u, dat de Koning waarlijk lust aan uw schoonheid heeft? O, die schoonheid bij u moet toch strekken tot eer, tot roem, tot een kroon van uw Bruidegom? Het is Hem tot lof, zo gij in geloofsgemeenschap met Hem in heiligmaking leeft, daar Hij u toch zo duur kocht. O „Zijn schoonheid, die Hij Zijn bruid geeft, is een onvergankelijke. Vriendin van Jezus, zoek er dan veel in te schitteren, door Zijn genade-bediening, tot Zijn eer en u tot troost. Ja, om dat schoon veel te beleven en uit te stralen moet gij u dikwijls baden, in het geloof, in het bloed-bad van de Bloed-bruidegom. Want Zijn bloed is het rechte middel tot reiniging tot geestelijke schoonheid in de beleving. Ja, daarin is toch de fontein geopend tegen de zonde en tegen de onreinheid. Zoek dan veel te leven in de gemeenschap van Hem in Zijn bloed door de Geest des geloofs. Laat u door Zijn Geest veel wassen van de smet der zonde in Zijn bloed. Zo zult gij, in zulk een gestalte in geestelijke schoonheid, tot sieraad van uw Koning, uw weg gaan in geloofsgemeenschap met Hem. Ja, al dat schoon kan alleen beleefd in geloofsgemeenschap met Hem uit de Heilige Geest. En, zo zal Hij u leiden naar het Paradijs boven in de voltrekking van het volle huwelijk in de trouwzaal des Hemels. Daar stelt Hij toch Zijn bruidskerk de Vader voor, zonder vlek en rimpel. Daar wordt uw geestelijk schoon van beneden, dat hier nog altijd gebrek-vol was, tot volmaakte schoonheid des hemels. Mocht het maar veel in heimwee uitgezucht: „O, hemelse trouwdag kom ras”. Daar dan, als Zijn vriendin als de schone hemelkoningin van de Zielekoning, door Zijn Goddelijk oog belonkt, weer ten volle in schoonheid pralen. Zo zult gij uw Koning daar altijd in Zijn schoonheid zien, en u in Hem verlustigen. En, gij gans OVERstraald en doorstraal met Zijn Goddelijk schoon, zijn tot glorie van uw Koning. Daar zal Hij het dan in eeuwige verlustiging in u, om Zijn genade aan u, verheerlijkt betuigen :

„Zie, gij zijt schoon, geheel schoon,
mijne Vriendin !”

(wijlen Ds. J. van Doorn)

(Wordt vervolgd).

HET EVANGELIE VAN CHRISTUS

16.

In de prediking van het geloof ontvangt de zondaar de boodschap van Gods genade die is in Jezus Christus. Waarvoor niet de minste waardigheid van de mens in aanmerking komt en ook niet komen kan daar er geen sprake van waardigheid is in de mens. Maar anderzijds is de boodschap van Gods genade zo rijk van inhoud

VAN DE ADMINISTRATIE

Via Ds. v. d. Ent werden wij verrast, die f 200,- ons toezond van een abonnee uit Katwijk, die met dit bedrag zijn jaarabonnement betaalde. Hartelijk dank voor deze grote overbetaling. Tevens ontvingen wij nog f 23,- aan overbetalingen, zodat wij weer f 213,- extra mochten ontvangen. Dat ons blad uitgebreid kon worden heeft velen verblijd. Dat deze uitbreiding extra uitgaven meebrengt, zal ons duidelijk zijn, doch met vertrouwen hopen we, dat het geringe bedrag van f 10,- per jaar niet verhoogd behoeft te worden. Ook mochten wij weer 5 nieuwe abonnees noteren waarvan weer 1 naar aanleiding van het P.S. van Ds. v. d. Ent uit Groningen. Voor alle bewijzen van liefde voor ons blad onze dank.

Terwijl wij dit schrijven moeten wij denken dat één onze trouwe adverteerders, n.l. Boekhandel v. Leeuwen het tijdelijke met het eeuwige heeft verwisseld. Op 30-jarige leeftijd ging hij heen, maar tot roem van Gods genade mochten wij vernemen van hem, dat hem een beter lot bereid was. Hoe zal het zijn met ons persoonlijk als het einde daar zal zijn? Adm.: „Bewaar het Pand”, Kwartelstraat 74, gironummer 70.43.50. Alphen aan den Rijn.

v. d. L.

N.B. De advertentie van boekhandel van Leeuwen wordt weer opgenomen. Karel, een broer van de overledene, en mej. G. Hoekstra, die Jan zo goed verzorgd heeft, zullen samen de zaak voortzetten. B.

door de borggerechtigheid van Christus, zodat het niet mogelijk is er iets aan toe te voegen dat er in ontbreekt. Die Borg is een volkomen Zaligmaker.

En als de Schrift dan zegt: „Gelijkerwijs Abraham God geloofd heeft, en het is hem tot rechtvaardigheid gerekend.” Mag de vader der gelovigen dan daarin niet door ons geprezen worden om hem 't na te doen? In geen geval, want dat is totaal onmogelijk. En dat niet alleen, maar door Abraham daarin ook maar enigmatische te prijzen, wordt de heerlijke glans van Gods genade, die daarin schittert, door ons verduisterd.

Hier kan en mag alleen gezegd worden: „Gelijkerwijs Abraham Gode geloofd heeft en het is hem tot rechtvaardigheid gerekend,” om al de godsdienst vanuit de wet er mee te veroordelen gelijk als Paulus dat doet.

Maar heeft dat dan alleen maar een negatieve en niet een positieve betekenis voor ons, om daar recht werkzaam mee te zijn? Ja zeker, heeft deze zaak voor ons een positieve betekenis en wel deze: Wat Abraham van de Heere geleerd heeft om dat vanuit Hem te beleven, kan en wil de Heere ook ons leren. En op deze Goddelijke leerschool is het geloven niet alleen bij de aanvang doch ook bij de voortgang een gave Gods, een werk dat door Hem alleen tot stand gebracht kan worden. Daartoe schenkt de Heere Zijn Geest, om de ziel te brengen tot de daad van het geloven. En zo is het geloven een daad der ziel waarin de Heere verheerlijkt wordt. Maar dat is door ons nooit tot stand te brengen. Het is een daad van de ziel die uit Hem, door Hem en tot Hem verricht wordt.

En op de vraag, wat deed de Heere dan, toen Hij Abraham stelde in de staat des geloofs om hem te brengen tot de daad van het geloof? Dan moet wel dit gezegd worden: Alvorens Abraham kon komen tot de daad van het geloof, die hem gerekend zou worden tot rechtvaardigheid, moest hij gesteld worden in de staat van het geloof. En daar Abraham in de staat van het ongeloof was, en dat is de staat van vijandschap en ongerechtigheid, moest hem tot verkrijging van het wezen van het geloof de gerechtigheid van Christus

teogerekend worden. Eerst werd hem bij zijn geboorte de ongerechtigheid van Adam toegerekend, zodat zijn ziel het beeld Gods verloor, maar bij de wedergeboorte werd hem de gerechtigheid van de tweede Adam toegerekend door de Heilige Geest, Die Gods wet schreef in zijn hart, wat hem deed komen tot de staat van het geloof. Daaruit is door de werkingen van Gods Geest de daad van het geloof voortgekomen in het vastklampen aan de beloofde Christus die hem in Zijn dierbaarheid werd voorgesteld.

En nu komt de vraag aan de orde welke betekenis deze mededeling heeft voor ons, daar zij tot ons komt van Godswege. En daar volgt op deze mededeling: „Zo verstaat gij dan, dat degenen, die uit het geloof zijn, Abrahams kinderen zijn.” Dat geeft ons te kennen dat Abraham de geestelijke vader is van deze kinderen, zodat hier niet gewezen moet worden op zijn vleselijke kinderen, die niet uit de beloften Gods geboren waren.

Gelijk Abraham vanuit het beloofde Zaad Jezus Christus een gelovige is geworden van het rechte stempel, kan hij alleen de geestelijke vader zijn van de kinderen die vanuit dat geloof hem geschonken werden door de Heere.

Heeft de Heere eerst rechtstreeks dat geloof gewerkt in Abrahams hart door tot hem te komen met Zijn opzoekende liefde, dan zal dat voortaan middellijk plaats hebben door de prediking van het Evangelie. Hoewel door de prediking van dat geloof Abraham in leer en leven afhankelijk was en bleef van de dierbare werkingen van de Heilige Geest. En in dat verband kwam de Heere dan ook tot zijn zaad met Zijn opzoekende en trekkende liefde. Dat hebben ook wij tot op de dag van heden nodig.

Maar van deze door God vastgestelde regel werken velen in Galatië af door met de werken van de wet de prediking des geloofs weg te drukken. Want het werk der wet is niet te verenigen met het werk der genade. In dat hart is niet de minste behoefte aan en dus ook geen plaats voor de dierbare werkingen van de Heilige Geest tot vervulling van Gods beloften, als het zaad der wedergeboorte. Wat wij voor ons innerlijk leven wel terdege in aanmerking hebben te nemen, om niet te vervallen in de werken der wet. De Schrift zegt het ons tot vermaning en onderwijzing, opdat wij niet zouden vastlopen en opkomen in de werken van de wet en dat zijn de werken van eigengerechtigheid. En daar het geloof als daad der ziel, ook als werk van Gods genade aangemerkt wordt, verwarren wij het zo gemakkelijk met het werk der wet, daar het beide op de erve des verbonds te vinden is.

De mannen van de besnijdenis waren ook godsdienstig en ijverden voor die zaak met een vleselijke ijver. Zij behoorden allen tot de gemeente des Heeren, al had de Heere bij hen niet de hoogste plaats in hun hart. Dat is een verwarring, waarin de kerk door alle tijden heen geleefd heeft en nog leeft.

En daar het geloof dat door de liefde van Christus werkt een persoonlijk bezit moet zijn, hebben wij ons daarin te beproeven. Is het geloof van vader Abraham in zijn oefeningen en beproevingen ons dierbaar? Van hem lezen we dat hij zijn altaar bouwde om de Naam des Heeren aan te roepen in diepe zelfverfoeiing. Zo komen we bij de vraag, zijn wij in dat opzicht geestelijke kinderen van Abraham? Hebben wij een gebonden leven aan de troon van Gods genade? Zoekt ons hart de vervulling van Gods beloften? Dat wordt gemist als we steunen op onze godsdienstige werken van de wet. Dan bouwen we het huis van onze verwachting voor de eeuwigheid op een zandgrond, die weggespoeld zal worden.

Al was vader Abraham niet altijd recht werkzaam omtrent de vervulling van Gods beloften, maar door alles heen was hij daarin wel echt werkzaam. En hij heeft aan de beloften Gods niet getwijfeld door ongelooft; maar is gesterkt geweest in het geloof, gevende God de eer. Hij had een steunpunt in Gods beloften als pleitgrond des gebeds. „En ten volle verzekerd zijnde, dat hetgeen beloofd was, Hij ook machtig was te doen”. Galaten 3 : 6.

R. Kok

Door lijden geheiligd

Op 26 oktober j.l. overleed op 30-jarige leeftijd

in het ziekenhuis te Zwolle de heer Jan van Leeuwen.

Velen van onze lezers hebben hem gekend, niet in 't minst door zijn boeken, waarmee hij adverteerde in ons blad.

Naar het lichaam gesproken heeft hij geen gemakkelijk leven gehad. Terwijl anderen gezond bleven, werd hij al vroeg aan zijn rolstoel gekluisterd. De laatste jaren werd zijn gestel steeds zwakker. Toch gewaagde hij op zijn ziekbed van de vele zegeningen, die hij van de Heere in zijn leven had ontvangen.

Is het niet de grootste zegen, dat hij de Heere mocht leren vrezen, hoewel hij dat van zichzelf niet durfde zeggen.

Toen hem eens gevraagd werd of hij het niet vreselijk vond niet te kunnen gaan en staan als anderen van zijn leeftijd, gaf hij ten antwoord, dat hij „iets anders mocht bezitten, dat hem veel rijker kon maken” en ook „dat de Heere hem zó bewaarde voor veel zonde”.

Nooit kwam er een placht over zijn lippen. Dan was hij stil en sprak weinig.

Wat verkeerde hij graag bij de gesprekken uit het leven des geloofs! Hij hield van Gods kinderen.

Toch wilde hij geen medelijden, hij was er de man niet naar. Hij wilde eerlijk behandeld worden.

Veel strijd kenmerkte zijn zieleleven. Niets durfde hij zichzelf toe te eigenen. Vaak zei hij: „als ik mezelf maar niet bedrieg”. Dat kwam, omdat het licht naar binnen viel. De wortelen van het kwaad werden blootgelegd en zó werd de kloof al maar dieper. Hoe moest hij ooit zalig worden! Wat voelde hij zich diep onwaardig.

Toen het licht op zijn ziekbed begon door te breken, sprak hij: „'t is geen strijd van twee dagen, hoor; 'k heb m'n leven lang strijd gehad!”

In de laatste dagen verergerde het lijden. Hoorde we hem soms zuchten: „Heere, moet 't zo zwaar, zo zwaar”, dan weer mocht hij ons beuigen: „de Heere is recht in al Zijn weg en werk!”.

Het behaagde de Heere — en het is tot een getuigenis geworden voor alle ware „zoekers” — Zich op Zijn tijd te laten vinden. De Heere heeft opnieuw betoond: Ik zal horen als gij roept! Ben Ik een man, dat Ik liegen zoude?

Op zijn sterfbed mocht door Gods genade het licht opgaan. De satan verloor. In de belofte heeft hij Hem gezien en omhelsd, Wiens striemen hem tot genezing waren.

In de laatste ogenblikken, toen hij waadde door de Jordaan des doods, ontving hij een klein voor-schot op de zaligheid. Er kwam een glans op zijn gelaat, terwijl hij in verwondering stamelde: „zalig... zalig... heerlijkheid... zo groot... zó groot...!” Hij smaakte iets van de oneindige liefde Gods. De laatste woorden waren, wat de Heere sprak in Jeremia 31 : 3: „Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde”.

En zie, hij is ingegaan in Zijn rust. Zijn Naam zal eeuwig eer ontvangen.

Wat ontroerde het, toen we op zijn wens ter begrafenis nog zongen uit Psalm 4:

Ik zal gerust in vrede slapen
en liggen ongestoord ter neer,
want Gij alleen, mijn schild en wapen,
schoon 't onheil schijnt voor mij geschapen,
zult mij doen zeker wonen, Heer’.

Er werd die dag iets geproefd van de gemeenschap der heiligen. Het is altijd zo'n wonder wat de Heere werkt, Hij vaak bevestigen wil. Enkele van Gods kinderen mochten nog vertellen, hoe de Heere hen werkzaamheden had gegeven in de binnenkamer. Zij mochten weten dat deze ziekte niet was tot de (eeuwige) dood, maar tot verheerlijking Gods!

Hier kon hij niet lopen, nu mag hij wandelen in lange witte klederen, gestikt door de Koning der Kerk op Golgotha's heuvel, om de Drieënige God eeuwig te aanbidden. Nu mag hij zitten met al Gods kinderen aan de grote tafel van de bruiloft des Lams.

Maar er is ook een keerzijde. Iemand zei, toen we huiswaarts reden: als wij onbekeerd sterven, zal ook hij ons nog helpen veroordelen.

Beter dertig jaar en behouden, dan honderd jaar en verloren. Beter kreupel tot het leven in te gaan dan twee voeten hebbende in het helse vuur geworpen te worden!

Tot zover wat iemand ons schreef. We willen daar nog iets aan toevoegen over de begrafenis, die dinsdag 29 oktober te Elburg plaats vond.

Velen verzamelden zich met de familie in het kerkgebouw. Naar Urker gewoonte, waar Jan lid van de kerk te Urk was, las een ouderling Ps. 90. Ds. Baars, de predikant van Urk, leidde de begrafenis. Hij las Psalm 4, ging voor in gebed en sprak over 2 Corinthe 5 : 1. Daarna zongen we op verzoek van de overledene Psalm 4 : 4. Ds. Baars eindigde met gebed.

De overledene werd uitgedragen. Er waren vele volgauto's en een grote schare volgde daarachter naar de begraafplaats. Het was goed, dat daar een geluidsinstallatie was aangebracht. Anders zouden velen van de honderden belangstellenden niets hebben kunnen horen.

Eerst spraken we zelf een woord tot de familie namens de hele vriendenkring van „Bewaar het Pand”. Het is niet moeilijk om in zulke omstandigheden woorden van troost te vinden. Daarna sprak de heer Van Leeuwen, die jarenlang de gemeenten gediend heeft naar artikel 3 K.O. Hij voerde het woord als oom van de overledene. Ds. Baars sloot met een kort woord. Hij liet nog zingen, zoals Jan verzocht had, Ps. 49 : 6.

Ds. Van Leeuwen sprak woorden van dank tot velen, die in het leven van Jan en ook in de laatste dagen, hun liefde betoond hebben. Ook voor de woorden, die deze middag gesproken werden, voor de grote belangstelling enz. Hij wilde echter in de Heere eindigen en liet zingen Ps. 72 : 11:

Zijn naam moet eeuwig eer ontvangen!
Men loov' Hem vroeg en spã,
De wereld hoor', en volg' mijn zangen
Met Amen, Amen, na!

De Heere maakte het alles wel, ook met de weersgesteldheid. Het was al dagenlang regenachtig geweest. Maar tijdens de begrafenis was het droog. Toen we van het graf gingen begon het te regenen.

Na de begrafenis was er in het verenigingsgebouw van de kerk nog gelegenheid om de familie Van Leeuwen te condoleren. Daarvan maakten velen gebruik.

Ook deze middag was weer gebleken, dat het beter is te verkeren in het klaaghuis dan in het huis der maaltijden.

B.

Na de Generale Synode.

2

In deze artikelen willen we ons houden aan de volgorde, waarin de vele zaken ter generale synode achtereenvolgens behandeld werden. Deze orde was anders dan de agenda zou doen vermoeden. De roepende kerk had alle zaken die aan de orde zouden moeten komen op een systematische wijze gerangschikt. Maar de voorzitter van de synode kon niet zonder meer afgaan op de agenda. Hij moest rekening houden met allerlei factoren en zo werd de orde van behandeling een heel andere dan de agenda aangaf. Toen de voorzitter aan het einde van de tweede week de synode sloot had toch alles de aandacht gehad.

De Wekker geeft ons een verslag van het verhandelde. Wij gaan dat niet allemaal in ons blad ophalen. We beperken ons in deze artikelen tot de belangrijkste zaken.

Het rapport van het curatorium van de Theologische Hogeschool kwam dadelijk na de heropening van de synode op 17 september j.l. aan de orde.

Vele afgevaardigden stelden vragen. Zelf hebben we ook een aantal vragen gesteld. We menen er goed aan te doen daarvan iets te zeggen.

De eerste zaak ging over de publicistische arbeid van de hoogleraren. Deze zou voor ons geen aanleiding geweest zijn het woord te vragen, wanneer er niet was verschenen het boek van prof. Oosterhoff, getiteld: Hoe lezen wij Genesis 2 en 3?, dat allerlei bedenkingen binnen en buiten eigen kerken heeft opgeroepen.

Het rapport van curatorium riep vragen op, die

ook niet door het commissie-rapport beantwoord werden. Daarom stelden we de volgende vragen:

- heeft het boek van prof. Dr. Oosterhoff: Hoe lezen wij Genesis 2 en 3? geen bedenkingen opgeroepen?
- of is het curatorium het met de beschouwingen van prof. Oosterhoff eens?
- of heeft het curatorium er zich buiten gehouden?
- is bijlage XIII en XIV van de kerkorde toegepast?
- denkt het curatorium nog zich met deze aangelegenheid bezig te houden?

Deze vragen stelden we in alle ernst om het volgende:

- bij velen in onze eigen kerken leven er bezwaren tegen de gevoelens van prof. Oosterhoff: dat pleek op de P.S. van het Oosten;
- men ziet daarin een afwijking van Schrift en belijdenis;
- buiten eigen kerken is ook daarop gewezen: in het bijzonder is te denken aan Drs. Exalto en Ds. Francke;
- ook in de kerken in Canada en de Verenigde Staten leven er ernstige bezwaren: te denken is aan uittalingen van Ds. Pronk te Grand Rapids.

We maakten nog enkele opmerkingen:

- deze dingen hebben veel onrust opgeroepen; deze moet op een rechte wijze worden weggenomen;
- als dit niet gebeurt staat m.i. het voortbestaan van de kerk op het spel;
- het is nu niet nodig om op de bezwaren nader in te gaan, omdat deze aangelegenheid via het verslag van het curatorium aan de orde komt en niet als een bezwaarschrift tegen wat prof. Oosterhoff in zijn boek schrijft;
- dat moet het mogelijk maken om objectief over deze zaak te spreken.

De tweede zaak ging over erkenning en subsidiëring van de Theologische Hogeschool. Wat curatoren in hun rapport schreven riep bedenkingen op. Primair is voor ons de vraag of de school als opleidingsschool voor toekomstige dienaren van eigen kerk wel erkenning en subsidiëring nodig heeft. Als deze vraag ontkennend moet worden beantwoord moeten we geen erkenning en subsidie wensen.

Het derde punt betrof de wijziging van de regeling volgens artikel 15 van het reglement voor de Theologische Hogeschool, waarin het gaat over de toelatingseisen tot de voorbereidende opleiding. Verschillende diploma's werden genoemd, recht tot toelating gaven. In het verleden zijn er predikanten geweest met een eenvoudige vooropleiding en er zijn er nog, die de kerk met ere gediend hebben of nog dienen. Het gevaar is groot dat nog meer het verstandelijke op de voorgrond gesteld wordt en niet wat de mensen van 1892 als eerste vereiste stelden, het geestelijke leven om anderen te kunnen onderwijzen. Het zou betekenen, dat sommigen, die zich een bepaalde ontwikkeling hadden eigen gemaakt, maar geen diploma bezaten niet zouden kunnen worden toegelaten.

De rapporteur van de commissie ging op de verschillende opmerkingen van de afgevaardigden in en trachtte een bevredigend antwoord te geven. Daarna was het woord aan de president-curator. We behoeven hier niet te vermelden, wat zij allemaal gezegd hebben. Wel mogen we constateren, dat er door hun spreken in verschillende opzichten een beter inzicht kwam in de materie.

Wat onze eigen opmerkingen en bezwaren betreft het volgende. Bij erkenning en subsidiëring moet vaststaan, dat de vrijheid van het onderwijs blijft. Er kan nooit worden toegestaan, dat er van buiten af enige invloed wordt uitgeoefend op de opleiding zelf.

Wat betreft de vooropleiding werd gewezen op de veranderde situatie vergeleken bij vroeger nu

overal in het land het nodige voorbereidende onderwijs kan worden gevolgd. Later verzekerde een van de hoogleraren ons in een persoonlijk gesprek nog, dat er altijd de gelegenheid blijft bestaan om na voldoende vooropleiding ook zonder dat een vereist diploma behaald werd aan de Theologische Hogeschool een toelatings-examen af te leggen. Dat is een mogelijkheid, die er ook aan universiteiten is.

Er bleven nog vragen over, vooral ten aanzien van het toezicht van het curatorium op de hoogleraren en dan met name op hun publicaties, juist in verband met de aangehaalde bijlagen van de kerkorde. Daaruit blijkt duidelijk, dat het curatorium hier een belangrijke taak heeft. Daarom dienden we een voorstel in om het curatorium uit te nodigen — volgens de voorzitter van de synode moest dit zijn: op te dragen — alles te doen wat in deze op grond van bijlage XIII en XIV van de kerkorde zijn roeping is en op volgende Generale synode daarvan rapport uit te brengen.

De president-curator gaf de verzekering, dat deze aangelegenheid de volle aandacht van het curatorium heeft in overeenstemming met zijn roeping in deze en dat het alles doet om de gerezen bezwaren en bedenkingen weg te nemen. Na deze stellige verzekering behoeften we ons voorstel niet te handhaven en hebben we dat dus ingetrokken.

Het gaat er nu om, dat de bemoeienissen van het curatorium in het belang van de kerken tot een gunstig resultaat mogen leiden.

We willen nog even wijzen op het verslag van een interview met prof. Helberg, die op de synode aanwezig was als afgevaardigde van de Gereformeerde kerk van Suid-Afrika. Dit verslag stond kort geleden in het Reformatorisch Dagblad. Niet ieder zal daar aandacht aan geschonken hebben. Daarom willen we er hier iets uit overnemen. Zie het R.D. van 24 oktober j.l.

We lezen het volgende:

Symbolisch ?

Over de eigenlijke leeropdracht merkt Helberg op, dat in Potchefstroom wel degelijk kennis wordt genomen van de nieuwe ontwikkelingen, dat men ook de historisch-kritische methode grondig bestudeert, maar ze uiteindelijk toch afwijst en de inspiratie van de H. Schrift aanvaardt.

Prof. Kroeze bijv. wijst de door sommigen voorgestane symbolische betekenis van Adam en Eva beslist van de hand. Helberg meent t.a.v. de vragen rond het begin van Genesis, dat de Apeldoornse prof. dr. B. J. Oosterhoff wel vasthoudt aan de historiciteit, maar anderzijds toch tot een minder gelukkige vermenging komt van verhaal en feit, symbool en werkelijkheid.

Oosterhoff hinkt op twee gedachten, vindt Helberg, en dat behoeft voor een geleerde helemaal nog geen schande te zijn, maar het is te betreuren, dat hij zijn inzichten, die nog niet afgerond waren, al heeft prijsgegeven via een boek, dat in de gemeenten opschudding verwekte. Het is eerder een zaak van de kathedraal dan van de kansel.

Tot zover het R.D. We zouden nog wel een aantekening kunnen plaatsen bij wat prof. Helberg in de laatste alinea zegt, maar dat zou ons te ver afvoeren van de zaak, die ons hier bezig heeft gehouden, namelijk het rapport van het curatorium.

Na de uitvoerige besprekingen werden de zaken omtrent de Theologische Hogeschool in besluitvorm vastgelegd.

Deze brochure beoogt ook niet alleen maar eenzijdige kritiek op de Bijbelgenootschappen te spuien, doch zij geeft uiting aan de bezorgdheid die er is, omdat door allerlei moderne Bijbelvertalingen het Woord des Heeren niet langer onvervalst en onverminkt tot ons overkomt. Ds. Vergunst schreef vorig jaar in het R.D. over het N.B.G. „De nieuwere publicaties van dit genootschap die als uitleg op, en inleiding tot, de Bijbel moeten dienen, zijn duidelijk uitingen van het neo-modernisme dat de huidige wetenschap kenmerkt.” En zo lezen we laatst nog in een onderwijzersblad: „dat het N.B.G. met haar uitgaven tracht de nieuwere theologie aan de man te brengen.”

Daarbij zien we dat het N.B.G. steeds nauwere contacten onderhoudt met de Kath. Bijbel Stichting om tot gezamenlijke Bijbelvertalingen te komen.

Deze en meerdere zaken worden in de brochure uiteengezet opdat wij waakzaam zouden blijven. Verder wordt gewezen op enkele aspecten van de grote afval, die gekomen is, en zich ook manifesteert in de moderne Bijbeluitgaven.

Al met al spreekt uit dit werkje de gerechtvaardigde vrees, dat op de duur de Bijbel ons ontnomen zal worden.”

„Het gaat ons” — aldus de schrijver — „er echt niet om anderen de les te lezen, ook niet om eigen tekortkomingen te verzwijgen, ook die zijn vele, maar we menen te moeten wijzen op een zekere halfslachtigheid die zoveel slachtoffers maakt.

We lezen b.v. in het verslag van „een Reformatorisch getuigenis” dat de kerk „de hoedster is van het geheimenis”, dat tegen de geest van de tijd in, opgewekt dient te worden tot gehoorzame onderwerping van het gezag Gods, dat we Reformatorisch getuigen moeten enz. En het verheugt ons dat deze geluiden nog gehoord mogen worden.

Maar we vragen ons ook af, waarom de beproefde Statenvertaling dan zo achteloos opzij gezet, waarom geen duidelijke voorlichting over de laatst verschenen en nog uit te komen Bijbelvertalingen die de fundamente des geloofs en in wezen het Schriftgezag aantasten?

Waarom geen ernstige vermaning tegen de in bewerking zijnde gemeenschappelijke oecumenische vertaling, die in samenwerking van het N.B.G. met de Kathol. Bijbel Stichting verricht wordt? Want, ondanks het vele goede dat het N.B.G. op het gebied van vertaling en verspreiding doet, moeten we er wel aan denken, dat b.v. „Groot Nieuws voor U” een produkt van het N.B.G. en de K.B.S., in een tienmaal groter oplage verspreid is dan de Statenvertaling in het afgelopen jaar.

En de vrees is gerechtvaardigd dat dit soort vertalingen op den duur op de preekstoel komen.

We kunnen dan ook instemmen met hetgeen we verder lezen in bovenvermeld verslag n.l.:

„U weet net zo goed als ik dat het Woord van God schaars gaat worden in onze dagen. Dat is ook een van de redenen waarom wij hier vandaag samen zijn met mensen van verschillende kerken. Omdat wij allen in meerdere of mindere mate zijn gaan ontdekken dat ook in onze kerken het Woord schaars gaat worden. En wij hebben er behoefte aan elkander vandaag te ontmoeten en om het elkaar te zeggen dat wij stand zullen houden, dat wij het Woord zullen bewaren.

Inderdaad, de man op de preekstoel kun je niet zonder meer vertrouwen. Noch priestergevaad, noch toga, of welk kostuum de voorganger ook mag dragen, is waarborg dat u het Woord Gods wordt voorgelezen, dat het u verkondigd wordt. Men kan zich nog midden-orthodox noemen, maar dr. Gravemijer zei indertijd al: men kan veel beter spreken van midden-vrijzinnig, want dan weet je wat er bedoeld wordt.”

Het Woord wordt inderdaad schaars in onze dagen. Dit wordt mede veroorzaakt door de hiervoor genoemde „midden-vrijzinnige” Bijbelvertalingen waartegen nauwelijks een woord van protest gehoord wordt.”

Tot zover de schrijver. We zouden hier meer kunnen overnemen, maar we moeten ons beperken. Het is beter, dat men zelf deze brochure leze. Er wordt een groot gevaar in signaleerd. „De moderne, nieuwe theologie” — aldus de heer Bergsma tegen het einde van de inleiding — „wordt met behulp van de kerk aan de man gebracht en zodoende werkt ze zelf mede aan haar ondergang.”

Wordt de bijbel ons ontfutseld?

Zo luidt de titel van een brochure, geschreven door A. Bergsma en uitgegeven door de Gereformeerde Bijbelstichting.

Ds. J. van Haaren schreef een voorwoord, waaruit we het volgende overnemen:

„Het gaat hier niet om een wetenschappelijk werk, verre vandaar, het is voor eenvoudige zielen geschreven die vaak te goeder trouw zich de één of andere nieuwe Bijbelvertaling laten aanpraten.

De schrijver handelt vervolgens over: Onvoldoende voorlichting; Het Woord langzaam gebogen naar de geest des tijds; Een geruisloze contra-reformatie voltrekt zich; De Statenvertalers onverdacht gereformeerde theologen; Een slecht vertaalde bijbel is Gods Woord niet en iets over handschriften.

De heer Bergsma schrijft met overtuiging. Laten velen van deze brochure kennis nemen. Het is van belang, dat ook de N.B.G. deze onder het oog krijgt.

Dit genootschap vaart nu een verkeerde koers. Het zou tot grote zegen zijn, wanneer de koers werd gewijzigd en het kompas van Gods Woord voortdurend in het oog werd gehouden.

We weten niet wat de brochure kost. Wel lezen we op de laatste blz.: Indien u na het lezen van deze brochure van mening bent dat u ons werk moet steunen, dan wekken wij u op u op te geven als donateur van onze Stichting.

Voor 15,- per jaar (minimumbijdrage) ontvangt u dan ons blad „Standvastig” 4 x per jaar, waarin u tal van lezenswaardige artikelen en ophelderende voorlichting vindt.

U kunt zich opgeven aan ons secretariaat: Mauritsweg 60, Dordrecht. Giften kunt u storten op Giro no. 1.355.824. t.n.v. Penningmeester G.B.S., per adres Griffenstein 2, Breukelen.

B.

DE PREDIKING VAN DE NADERE REFORMATIE

11

Dr. Brienens gaat verder met :

3. Gestaltenprediking tegenover beloftenprediking.

Wanneer we er speciaal op gaan letten, hoe de predikers van de Nadere Reformatie de geklassificeerde hoorders toespreken, blijkt dat ze hen niet met de beloften van het evangelie toespreken. De gerichtheid in de prediking op de beloften Gods wordt overwoekerd door een overmatige bekommernis om de subjektieve gesteldheid van de mens. „In feite wordt de mens hier verwezen naar zijn ervaring, om daaruit zekerheid te verwerven. Daarmee is de concentratie van de mens op zichzelf gegeven, gevoed door een prediking, die de zielsgestalten breed uitmeet, maar niet meer vanuit de beloften Gods, de heilsfeiten, de openbaring, appelleert”.

Waar in de prediking van de Nadere Reformatie nog gesproken wordt over de beloften, functioneren ze binnen de klassifikatiemethode, dat wil zeggen: ze worden „gestaltelijk” gepreikt. Ze worden niet tot alle hoorders gebracht, maar tot bepaalde klassen, namelijk tot hen die zich zondaar voelen en geen uitweg meer weten, tot berouwvolle boetelingen, die aan hun zondigheid ontdekten. Zo wordt de beloftenprediking, voorzover ze nog gevonden wordt, onbijbels versmald tot beloftenprediking voor een bepaalde klasse uit de verschillende soorten van hoorders. Men gaat in de prediking van de Nadere Reformatie uit van de situaties van de hoorders, van de gestalten der zielen, in plaats van te rekenen met de relaties, die God in zijn verbond en met zijn evangelie is aangegaan.

Binnen deze gestaltenprediking funktioneert ook de kenmerkenprediking. De kenmerken moeten bewijzen, dat men de zogenaamde hebbelijkheid des geloofs bezit, dat men dus wedergeboren is. De kenmerken zouden kunnen voeren tot de zekerheid, dat men het geloofsvermogen heeft, op grond waarvan men konkluderen mag, dat men erbij hoort. Op deze wijze is de grond van de zekerheid verlegd van Gods beloften in de kenmerken, in het eigen zieleleven en de eigen bevindingen. Natuurlijk toont de Schrift ons, dat er vruchten zijn van het werk van de Heilige Geest in ons, dat er gevolgen komen van het geloof in Christus Jezus in ons leven, dat er — als men deze vruchten en gevolgen zo noemen wil — kenmerken zijn van het leven met de Heere, maar die mogen nooit de basis zijn voor de overtuiging, dat men wedergeboren is.

De prediking heeft vóór alles te zijn beloftenprediking, „welke belofte alle volken en alle mensen, tot wie God naar zijn welbehagen zijn evan-

gelie zendt, zonder onderscheid moet verkondigd en voorgesteld worden, met bevel van bekering en geloof. We roepen ieder, die het evangelie hoort, op tot aanvaarding van Christus als Redder en Heere. En daarbij laat de bijbel zien, waardoor de aanvaarding van de Heere Jezus wordt gekenmerkt. Dat maakt ook deel uit van de totalisering in de bediening des Woords. Op grond van de beloften en in aanvaarding daarvan door een oprecht geloof in Christus, met kinderlijke vreze Gods, met droefheid naar Gods wil, met honger en dorst naar de gerechtigheid enz. wordt men verzekerd van zijn uitverkiezing.

We laten zo de verkiezing in de prediking niet prevaleren boven verbond en beloften, maar gaan uit van verbond en beloften, die om inwilliging en aanvaarding vragen, in welke weg men verzekerd wordt van de gemeenschap met Christus en al zijn heil. Dit is het bijbels klimaat van de prediking, wel een ander klimaat dan dat, waarin de prediking van de Nadere Reformatie met haar klassifikatiemethode en gestaltenanalyses de beloften voorhoudt aan hen, die zich zondaar voelen, en van verzekerdheid spreekt tot hen, die vergevorderd zijn en die zich op grond van de aanwezigheid van de ware kenmerken der genade erbij kunnen rekenen.

4. de separatistische tendenzen.

Door verschillende theologen is al gewezen op de separatistische tendenzen in de klassifikatiemethode binnen de prediking van de Nadere Reformatie. Niet ten onrechte! Want gesteld wordt, dat slechts een klein gedeelte van de gemeente uit wedergeborenen of bekeerden bestaan en het overgrote deel buiten de genadewerking staat. Zulke prediking heeft verschillende gevolgen.

Er wordt hoogmoed gekweekt bij de kleine groep bekeerden. Zij vormen immers het uitverkoren deel van de kudde en staan in bijzondere gunst bij God. Naar hun stem moet geluisterd worden. De andere leden behoren hen met eerbied te omringen.

Een ander gevolg is, dat zo de gemeente van de Heere Jezus Christus opgesplitst wordt en er binnen de grote splitsing, de kardinale cesuur, nog weer allerlei nadere separaties worden aangebracht. Deze separaties zijn dan ook nog gradaties. De bekeerden gingen zich voelen als een ecclesiola in ecclesia en binnen hen de bekommerden als toch een bijzondere groep en de verzekerden als helemaal uitzonderlijk. De godvrezenden gingen zich in de gemeente al eenzamer voelen, sloten zich almeer aan en wisten zich de enig overgebleven getrouwen in kerk en volk. Zo werd als vanzelf door de klassifikatiemethode het zaad gelegd van het separatisme, dat straks aan de grenzen van de beweging der Nadere Reformatie verschijnt in het Labadisme. Men is zich dan al weer gaan beschouwen als het uitverkoren volkje, als de ware, zuivere kerk en schrijft het overige van de gemeente af als wereld en verworpen hoop.

Met het verwerpen van deze separatistische tendenzen blijft echter de opdracht tot het trekken van de cesuur bestaan. In de totaliteit van het spreken der Schriften wordt duidelijk deze cesuur gesteld tussen hen, die Jezus Christus aanvaarden, en hen, die Hem verwerpen, tussen geloof en ongelooft. De Bijbel roept de ongelovigen dringend op tot bekering en stelt hen voor de liefde Gods in de zending van zijn Zoon tot hun behoud. De Bijbel spreekt hen ook over het gericht, dat bij afwijzing door hen over zich wordt ingeroepen. De Bijbel predikt daarentegen ieder, die gelooft, het machtig, onwrikbaar heil in Gods Zoon.

Vanuit dit getuigenis der Schriften wijzen we de klassifikatiemethode af, doch stellen, uitgaande van de gemeente als het volk van Gods Verbond en van zijn beloften aan haar leden, wel duidelijk het onderscheid tussen hen, die in Jezus geloven, en hen, die Hem uit vijandschap verwerpen. Wil men dit „onderscheidenlijk” preken noemen, dan hebben we daar geen bezwaar tegen, als wordt vastgehouden, dat dit anders „onderscheidenlijk” preken is dan in de Nadere Reformatie met haar uitgewerkte klassifikatiemethode.

5. de scholastieke systematisering.

(Zie het volgende artikel).

Onze reis naar Canada in 1974

1

Op verzoek van verschillende lezers van ons blad willen we iets vertellen van onze laatste reis naar Canada: Het was de achtste keer, dat we onze kinderen in Canada bezochten en onder de emigranten uit Holland mochten verkeren en het Woord des Heeren mochten bedienen.

De eerste keer gingen mijn vrouw en ik samen. Dat was in 1965. In 1968 zouden we weer samen gaan, maar de weg des Heeren was anders. Mijn vrouw ging onverwachts heen. Toen gingen mijn oudste dochter en ik samen. Elk volgend jaar bezocht ik Canada voor enkele weken en steeds ging een van mijn kinderen mee, een keer zelfs mijn jongste dochter met haar hele gezin (zijzelf met man en drie kinderen). Dit jaar waren het weer mijn oudste dochter en ik, die samen gingen.

We vertrokken op vrijdag 28 juni van Schiphol, weggebracht en uitgeleid door kinderen, die aanwezig konden zijn. Het vliegtuig vertrok tegen één uur in de middag. Het was gunstig weer. Door tegenwind kwamen we echter 20 minuten later aan dan eerst aangekondigd was. We landden in Toronto om ruim half vier in de middag, plaatselijke tijd. Toen was het in Nederland al ruim half negen in de avond. We werden door de hele familie afgehaald: twee dochters, twee schoonzonen en 12 kleinkinderen, waarvan de oudste 12 en de jongste een paar jaar was. Alleen de oudste kleinzoon ontbrak.

Met zijn allen gingen we in twee wagens — een ervan was 'n personentruck met zitplaatsen voor 8 volwassenen en nog veel ruimte voor bagage en de andere was een grote Amerikaanse car, zoals we hier haast niet zien — naar Norwich, waar mijn ene dochter pas was komen wonen. Het is altijd weer een gelukkige gewaarwording elkaar te mogen terugzien. Elk jaar zijn de kleinkinderen wat groter geworden. En in voorgaande jaren was er meer dan eens uitbreiding van de gezinnen geweest. Het is niet onder woorden te brengen wat er in het hart omgaat, wanneer je door de Heere gespaard weer bij elkaar moogt komen.

De volgende morgen liet Bill, mijn schoonzoon, in stromende regen het dorp zien, dat ook voor hem nog zo goed als vreemd was. Er wonen ongeveer 1800 mensen. De oppervlakte van het dorp is veel groter dan van een hollands dorp met ongeveer evenveel inwoners. De wegen zijn breed en nagenoeg alle huizen staan los van elkaar. Ze hebben in het algemeen grote tuinen, die goed onderhouden worden. Overal zijn gazons, die soms zelfs zonder afscheidingen in elkaar overgaan. Norwich is een betrekkelijk oud dorp. Daardoor zijn er ook een paar bezienswaardigheden. Aan een paar straten staan oudere huizen, die getuigen van welvaart. Ik kwam later nog in een van die huizen. Dat was indertijd door een millionair gebouwd. Het wordt nu in tweeën bewoond. Oudere huizen zijn goedkoper in prijs dan nieuwe, ook al zijn ze nog zo solide en al staan ze op een mooie stand. In Canada was vroeger alles veel goedkoper dan hier, maar in de loop der jaren is ook hier veel veranderd. De prijzen zijn met sprongen omhoog gegaan. Het wordt ook daar haast onmogelijk om een eigen huis te kopen. Iets wat vroeger binnen het bereik van velen was. In de omgeving van het dorp wordt veel tabak verbouwd. Dit is daar mogelijk, omdat het zuidelijker ligt dan Hamilton, waar de tabaks-cultuur niet wordt gevonden. In de zomer worden er vele werkers aangetrokken om de oogst binnen te halen. Er komen mensen uit Quebec, de franse provincie van Canada. Er komen ook studenten uit Europa. Al jarenlang levert ook Nederland een bepaald contingent studenten. Deze werken dan een week of wat bij een bepaalde boer, waar ze zoveel verdienen, dat de reiskosten er goed uitkomen en er nog voldoende overblijft om een poosje in het land te blijven om er nader kennis mee te maken. En studenten, die zuinig zijn, kunnen nog met een volle beurs thuis komen.

In Norwich staan 7 kerken. Daar zijn grote gebouwen bij. Het is een opmerkelijk verschijnsel, dat de vroegere emigranten steeds weer tot kerkbouw overgingen en in het nieuwe land hun eigen kerkelijk leven voortzetten. Evenals onze

B.

hollandse emigranten dat gedaan hebben en nog doen. Het nageslacht weet meestal de kerk niet te vinden. Velen hebben gebroken met de Heere en Zijn dienst. Uitzonderingen natuurlijk daargelaten. Er is in Norwich ook een grote Gereformeerde gemeente met een eigen predikant, die toen naar de West was om andere gemeenten te dienen en pas terugkwam, toen we niet meer in Norwich logeerden. In deze gem. geldt de regel, dat er ook een hollandse dienst is, wanneer er in het engels wordt gepreikt en naar ik me menen te herinneren omgekeerd ook. Er zijn nog vele mensen, die de voorkeur geven aan een hollandse leesdienst boven een engelse dienst, waarin de eigen predikant voorgaat. Het hollands spreekt hen meer toe. Dat is te begrijpen. Over enige jaren komt er uiteraard een andere situatie. Dan zijn de ouderen weggevallen en is er een nieuw geslacht gekomen, dat bij het Engels is grootgebracht. De gemeente heeft een eigen school opgericht. Dat is een verheugend verschijnsel.

Ook in Canada is het onderwijs in het algemeen niet zoals het wezen moet naar Gods woord. Dat geldt zowel het openbaar als het christelijk onderwijs. Het vraagt voor vele ouders grote financiële offers. Mijn schoonzoon moet elke maand een bedrag van 78 dollar aan schoolgeld betalen. Dat is omgerekend ruim 200 gulden per maand. Maar men heeft daar gelukkig nog veel voor het beginsel over.

De eerste zondag preekte ik in Hamilton. Dat is voor mij een bekende gemeente. De eerste keer was ik 4 weken in Canada en toen heb ik meestal in Hamilton gepreikt. Ook heb ik daar toen veel mensen ontmoet. Dat was een goede tijd. Er is sedert dien veel veranderd. Door omstandigheden, die ik hier laat rusten, hebben sommigen zich van de gemeente losgemaakt. Onder hen zijn er, die ik tevoren in goede vriendschap ontmoet had. Kerkelijk is er nu scheiding. Dat hoeft in de persoonlijke verhouding niets te veranderen. Dat heb ik gelukkig meer dan eens kunnen constateren.

Het doet me steeds weer goed in Hamilton het Woord des Heeren te mogen bedienen. Onder een hollandse dienst is er meestal een engelse dienst in het basement. Dan is de kerk half vol.

Is er alleen een engelse dienst dan is het kerkgebouw flink bezet.

Hamilton is al een paar jaar vacant. Dat is vooral voor een emigrantengemeente een groot bezwaar. De gemeente heeft dringend behoefte aan een eigen predikant, die in de lijn van Ds. Laman, die de grondlegger van deze gemeente is en er met zegen heeft mogen arbeiden, de arbeid voortzet. Er zijn al verschillende beroepen uitgebracht, maar tot heden tevergeefs. Het net moet aan de rechterzijde van het schip worden uitgeworpen.

Die dag was ik de gast van mijn andere dochter. Haar man, Murray, is een broer van Bill, mijn andere schoonzoon. Hij is diaken. Zijn vader heeft Hamilton en ook andere gemeenten in Canada jarenlang als ouderling gediend. Vóór zijn emigratie stond hij al jaren hier in Meerkerk als ouderling in het ambt.

De volgende dag bleven we rustig thuis in Norwich. Het is daar heerlijk om rustig buiten te zitten. In het algemeen was de temperatuur gunstig. Een paar keer kwam deze boven de 100 graden F. Met preken heb ik daar gelukkig geen al te grote hinder van. De Canadezen lijken wel minder tegen de hitte te kunnen dan Hollanders.

's Avonds gingen mijn schoonzoon en dochter naar Ancaster (bij Hamilton) om hun oudste zuster te verwelkomen. Deze was op die dag voor een trip uit Holland overgekomen. Toen ze teruggingen namen ze hun oudste zoon, Eric, mee. Die hadden we tijdens deze vakantie nog niet gezien.

Volgens afspraak gingen we dinsdagmiddag naar Ds. Stehouwer. Later is deze tijdens de Generale Synode in ons land geweest. Hij vertegenwoordigde hier de kerken in Noord-Amerika. De voorbereiding voor het bezoek aan genoemde predikant was al gemaakt bij aankomst te Toronto. Daar ontmoetten we een vriend met wie we een jaar tevoren op bijzondere wijze kennis hadden gemaakt. Daar willen we nog iets van vertellen.

B.

Voor de jeugd

Beste Jongelui

Gideon 33

„En Gideon zeide tot God: Indien Gij Israël door mijn hand zult verlossen, gelijk Gij gesproken hebt, zie ik zal een wollen vlies op de vloer leggen: indien er dauw op het vlies alleen zal zijn, en droogte op de ganse aarde, zo zal ik weten dat Gij Israël door mijne hand zult verlossen, gelijk als Gij gesproken hebt”.

Richt. 6 : 36, 37.

De stammen, rondom het legerkamp van de vijanden gelegerd in het dal Jizreëls, waren dus opgekomen en hadden zich vergaderd rondom Gideon. Dit was geen vrucht van Gideons werk, maar vrucht van de werking des Heiligen Geestes, Die van Gideon bezit genomen had. Laten we dat niet vergeten, want anders zouden we geneigd zijn, om in de mens te eindigen. En dat mag nooit! Want de mens moet er altijd weer buiten vallen. Alleen de Heere moet de eer krijgen.

Hier liggen nog meer lessen in verborgen dan we er reeds uit hebben naar voren gehaald. Want de stammen, die te samen het ene volk vormden, woonden allemaal apart. Soms stonden zij tegen elkaar op. Doch nu zijn zij allen één, vergaderd rondom die ene: Gideon.

„Ik geloof ene heilige algemene christelijke kerk”. Zo wordt er elke zondag gelezen in de kerk. Eigenlijk zou ik moeten zeggen: Zo belijden we het elke zondag in de kerk. Maar als we eerlijk zijn, geloof ik dat er van dat „belijden” heel weinig terecht komt. O zeker, we doen het wel met de mond, maar geloven we het ook nog met het hart? Want als we de kerken zien, dan zijn ze in het jaar 1974 nog net zo verdeeld en nog meer, dan de stammen van het volk Israëls. Ze trekken niet samen op tegen de gemeenschappelijke vijand, doch ze strijden vaak tegen elkaar. Het is dan „binnenlandse oorlog”. En een binnenlandse oorlog, is nog erger dan een buitenlandse oorlog. En nu is er niet één mens die dit „verschrikkelijke” tot een oplossing brengen kan. O zeker, de roeping is er en blijft er, om elkander te zoeken, met elkander te leven, met elkander de gemeenschap der heiligen te beoefenen. Dat wil zeggen, dat een ieder schuldig is om zijn gaven ten nutte en ter zaligheid van de anderen aan te wenden. Ik meen dat het zo ongeveer in de Heid. Cat. staat. Kijkt het er maar eens op na. Het kan echt geen kwaad.

Doch als het er in de praktijk op aan komt dan wordt er in de beleving van deze dingen maar heel weinig gevonden. Dat is niet des Heeren schuld. Doch dat is onze eigen schuld. En mocht dit nu eens als schuld beleefd worden.

Zal hier ooit wezenlijk verandering in komen, dan hebben we ook nu nodig, de krachtige werking van de Heilige Geest. Die alleen kan bijebrengen, wat bij een hoort en wat in feite, ondanks alle zondige verdeeldheid die er op de aarde is, toch ook één is. Ja één, rondom die Ene, de meerdere Gideon, de Heere Jezus Christus.

Middelijkerwijs moesten de vijanden dienen om die eenheid mede tot stand te brengen. Zo kan de Heere ook nu de vijanden nog gebruiken, de vijanden namelijk van God en Zijn volk, om het „ware volk” bij elkaar te brengen.

God is aller dingen machtig. Deze geschiedenis laat het ons zien.

Ik wil dat nog even onderstrepen, in verband met het schrijven, wat ik van een jeugdige vriend ontving. Hij is een enthousiast lezer van „Bewaar het Pand”. Ik zeg niet dat dit genoeg is voor de eeuwigheid, maar toch stemt het mij tot vreugde als ik zulke jonge mensen ontmoeten mag. Bij alle waarderende woorden, die hij over de inhoud van „ons blad” schreef, stelde hij ook een vraag. Een hele serieuze vraag. Mogelijk lopen er meer met zulke vragen. Het ging namelijk om een meisje. Hij zou graag een meisje willen hebben. Nu daar is niets op tegen. Welke gezonde jongen wil dat niet? En welk meisje zou het op haar beurt ook niet willen? Dat is allemaal heel normaal. Doch de moeilijkheid van mijn vriend is: Hoe kom je er aan? Namelijk aan een goed meisje! Een advertentie plaatsen, vond hij ook niet de oplossing. Ik zeg niet dat dit de oplossing is. Dat het middelijkerwijs nooit eens een oplossing zijn kan, zeg ik ook niet. Ik vind dit wel eens moeilijke zaken.

Ik geloof dat vele „serieuze” jongens en meisjes hier dikwijls met moeilijkheden rond lopen. Als je op dit terrein „goed geslaagd” bent, moet je om de moeilijkheden van een ander niet lachen, want je kunt er eerlijk mee zitten. En er zijn er velen, die er mee „blijven” zitten. Zij komen er niet uit en lijden daardoor een kwijnend leven om van erger nog maar niet te spreken.

Ik kan op dit terrein ook niet aanprijzen, datgene wat zovelen doen, namelijk: „pakken wat je krijgen kunt”. Want daar zijn er heel wat, die er zo over dachten en misgrepen hebben. Trouwen doe je tenslotte voor je leven, als het goed is. En een goed huwelijk kan een heel leven gelukkig maken. Een slecht huwelijk kan een heel leven bederven. Kijkt dus goed uit wat je doet. Wie een vrouw gevonden heeft, die heeft een goede zaak gevonden, zegt Salomo in Spr. 18 : 22. En dan bedoelt hij daarmede natuurlijk een „goede” vrouw.

„Net”, zegt mijn vriend, „maar hoe vind ik die?” Niet, door te gaan zitten wachten tot ze mogelijk zichzelf eens komt presenteren. Ik geloof dat hier de regel geldt: Bidt en werkt! Werkt en Bidt! Zo deed Abraham, de vader der gelovigen nog wel, het ook. Hij stuurde zijn knecht er op uit, om voor zijn zoon Izaäk een vrouw te zoeken. Hij wilde niet dat hij trouwen zou met een meisje uit zijn heidense omgeving. Hij had het liefst voor zijn zoon een vrouw van „zijn eigen soort”. Als ik het zo schrijf, zullen jullie mij mogelijk wel begrijpen. Als twee „verschillende soorten” met elkander op stap gaan, dan kan het op de duur kwalijk goed gaan. Het valt meestal de verkeerde kant uit. En als het anders gebeurt, kun je gerust van een wonder spreken. Het zijn echt uitzonderingen, die de regel bevestigen, dat je het beste een meisje kunt zoeken uit je „eigen soort”. Eliëzer heeft biddende de opdracht van Abraham vervuld. En Izaäk treffen we biddende aan in het veld. Zij hebben dus gebeden en gewerkt. Ik geloof dat het op deze manier moet. Je moet dus als jongen biddende naar die plaatsen gaan, waar je een meisje zou kunnen vinden dat bij jou past. En als meisje mag je ook biddend op die plaatsen je bevinden, waar mogelijk een jongen op „jou” zit te wachten. En dan is voor wederzijdse partijen aan de zegen des Heeren alles gelegen. Doch die wordt alleen in de weg van biddend werken en werkend bidden verkrigen. Je blijft dan inmiddels allebei mensen, met menselijke gebreken en zwakheden, vele zonden. Maar gelukkig als je daar dan ook „samen” mee voor die God moogt komen, die je dan toch samen begeert te dienen.

Ik hoop dat mijn vriend, en velen met hem, slaagen mag. En dan „goed” natuurlijk. Zijn adres is mij nog onbekend, doch mogelijk hoor ik er dan nog wel eens meer van. Hij zou de eerste niet wezen, die mij een „blijde” tijding van een „goed begin” deed toekomen.

Misschien vraagt iemand: „Wat heeft dit nu allemaal met Gideon te maken?” Ik dacht dat Gideon, zij het in een ander verband, op dezelfde manier gewerkt heeft. „Ken Mij in al uwe wegen” zegt de Heere. Dat moeten onze jonge mensen doen, dat moeten de ouderen ook doen. Dit is een regel, die altijd past. En die heeft Gideon ook in acht genomen.

Let maar op!

„En Gideon zeide tot God...”

Je zoudt denken, dat Gideon, toen al die stammen rondom hem vergaderd waren, een toespraak zou zijn gaan houden tegen „zijn mannen”. Om hen moed in te spreken, om hen aan te vuren, om in deze „ongelijke” strijd — vier tegen één — toch niet vreesachtig te zijn. Want het zou er nu op aan komen. Het zou nu zijn: Er op of er onder!

Ik zou zeggen: Van dat laatste was Gideon wel overtuigd. Daarom gaat hij niet eerst tot „zijn mannen” spreken, maar tot „zijn God”. Zie vers 24: „... uwen God...” Daar zit dit in, dat, nu het er op aan gaat komen, Gideon het niet in de eerste plaats verwacht van die 32.000 mannen, maar van die éne God. Die is tenslotte méér dan al die mannen, ja oneindig veel meer. Als God nu eens niet mee zou gaan, dan zou Gideon met al „zijn mannen” alleen staan. Dan zou hij de strijd zeker moeten verliezen. Daarom gaat hij eerst met God spreken. Hij zal dit gedaan hebben in het gebed. Bidden toch is: spreken met God. Gideon betoonde hierin zijn diepe afhankelijkheid van God. Zonder God vermocht hij niets.

Wat wordt dit weinig bedacht. Laten wij maar eerlijk wezen. Wij kijken naar de mensen, naar onze omgeving. Wij „rekenen”, doch meestal niet „met God”, doch „zonder God”. Er zit een dubbele zin in deze regel. Daar moeten jullie maar eens over nadenken. Als we met God rekenen, namelijk dat Hij er „is”, en dat we „zonder Hem” niets doen, dan krijgen we Hem „in alles” nodig. En dan komt het goed uit. Want

Welzalig (is) hij, die al zijn kracht
En hulp alleen van U (God) verwacht.
Die kiest de welgebaande wegen.
Steekt hen de hete middagzon,
In 't Moerbeidal, Gij zijt hun Bron.
En stort op hen een milden regen.
Een regen, die hen overdekt.
Verkwikt en hun tot zegen sterkt.

De hartelijke groeten van jullie aller vriend

Ds. H. C. v. d. Ent.

BOEKBESPREKING

Th. Hooker DE ARME TWIJFELENDE CHRISTEN GENADERD TOT CHRISTUS.

Uitgave van G. Kool, Veenendaal

De volledige titel is: De arme twijfelende christen genaderd tot Christus, waarin de algemene beletselen en hinderpalen, welke de mensen weerhouden om tot Christus te komen, zijn ontdekt; met bijzondere hulpmiddelen om wederom Gods gunste te bekomen. In 't engels beschreven door Mr. Thomas Hooker, vertaald door Jacobus Koelman, bedienaar van het H. Evangelie.

In het Voorbericht lezen we:

„Gelijkerwijs het een plicht is, om alle onbekeerde en goddeloze mensen ernstig te bestraffen en te waarschuwen, zo is het ook geen minder vereiste, om alle duistere en nedergebogen zielen op alle mogelijke wijze te hulp te komen, en zich enigszins naar haar zwakte te voegen. Wil de Heere Jezus het gekrookte riet niet verbreken noch het glimmende vlaswielje uitblussen, die zijn discipelen zijn betaamde het ook om het voorbeeld van hun Heere en Meester te volgen, trachtende de zodanige door allerlei gepaste middelen en raad terecht te helpen en te leiden op een rechte en veilige weg.”

Dit zegt genoeg omtrent de inhoud van het werkje van Hooker. We kunnen het van harte aanbevelen. De heer Kool zorgde voor een keurige heruitgave. Het boek telt 95 blz. en kost gebonden f 11,75. B.

Calvijn leert u Gods Woord grondig kennen

Indien u Gods Woord grondig wilt leren kennen, ga dan de voornaamste boeken van Calvijn lezen namelijk de „Institutie” en de „Verklaring van de Bijbel door Johannes Calvijn”. Stuur een briefkaart of brief met uw naam en adres naar Internationale Stichting tot Verspreiding der Geschriften van Johannes Calvijn (I.S.J.C.), Postbus 4280, Rotterdam-3018, en u ontvangt zo spoedig mogelijk een uitgebreid prospectus.

Stuun de I.S.J.C. financieel, het Gironummer is 24.64.200, of vraag voor nadere inlichtingen ook eerst het prospectus aan.

Het adres voor al Uw

GOEDE BOEKEN

lees- en prentenboeken, bijbels (uitsluitend statenvertaling) en psalm boekjes is

G. KOOL

Stationssingel 50 - Veenendaal
Telefoon 08385-13978 - Postbus 177

(Uw bestelling ongefrankeerd: antwoordnummer 77)

Ds. J. Fruytier:

SALOMO'S RAAD AAN DE JEUGD

Duidelijke uiteenzetting van Prediker 12 vers 1: „En gedenk aan uw Schepper in de dagen uwer jongelingschap.”

Gebonden, 215 pag. f 17,50

Zend uw bestelling in ongefrankeerde enveloppe aan

BOEKHANDEL G. DEN BOER JR.

Antwoordnummer 15, Twijzel, post Kootster-tille - Telefoon (05115) 1496.

Heel hartelijk dank!

Met grote dankbaarheid mogen we berichten dat een zeer grote stroom van vrienden, steun hebben gegeven voor het te bouwen

KINDERTEHUIS „THEMBISO” in Bulawayo in Rhodesia

In korte tijd werd een groot bedrag ontvangen en kon de opdracht tot de bouw worden verleend.

Van de vorderingen van de bouw hopen we U op de hoogte te houden.

Maar nu moeten we met ons allen, tijdens de bouw het restant nog bijeen brengen.

We hopen weer op de bijdragen van velen, waardoor we met ons allen een bedrag bijeen kunnen brengen om aan alle verplichtingen te kunnen voldoen.

OOK UW HULP WORDT DANKBAAR VERWACHT.

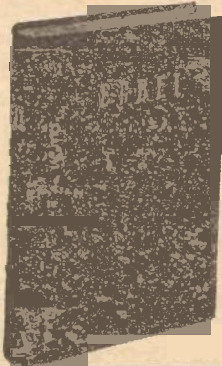
Het gironummer is

477598

t.n.v. PENNINGMEESTER STICHTING RHODESIA ZENDING

Ziedewijdsedijk 59 te Barendrecht.

Of via de Rabobank te Barendrecht, t.n.v. Stichting Rhodesia Zending.

Voor al Uw boeken, bijbels en psalmboeken

OOK VOOR KERSTBOEKEN

BELEEFD AANBEVELEND

Boekhandel van Leeuwen

POSTBUS 39, URK

TELEFOON 05277 - 1783

B.G.G. 05250 - 1531

Voor bijbels, boeken en muziek
is LINDENBERG uniek!

Grote voorraad
Snelle levering,
ook van de allernieuwste uitgaven

LINDENBERG'S BOEKHANDEL

Slaak 4-8 (postbus 4209)
ROTTERDAM-16
Telefoon 010 - 11 16 07

„REPOS AILLEURS” DRIEBERGEN

U zoekt wat rust?
U wilt bijkomen na ziekte?
U bent de eenzaamheid moe?

Kom dan eens enige weken naar Driebergen.

Elgen, kerkelijke sfeer - Prima maaltijden - Geen t.v. - Vlak bij de bossen.
Telefoon 03438 - 2466.

DENK OM UW HART!

Een teveel aan gewicht kan fataal zijn! Maar onverantwoorde vermageringsmethoden kunnen ook nadelig zijn. Bestel daarom de beslist veilige en doeltreffende

Vermageringskruiden

Kuur voor een maand . . . f 9,50

(verzendkosten inbegrepen)

Drogisterij SIKKING

Barveoetestraat 5
Haarlem
Tel. 023 - 31 28 82
Giro 19.06.09

PLAATST UW ADVERTENTIE IN „BEWAAR HET PAND”

UTRECHT

Het bestuur van de Vereniging voor Onderwijs op Reformatorische Grondslag te Utrecht, vraagt per 1 januari 1975 of zo spoedig mogelijk daarna voor haar 2-klas-sige KLEUTERSCHOOL, Plompstorengracht 25, een

.EIDSTER

van beslist reformatorische begin-sen.

Ook zij die TIJDELIJK willen helpen gelieven te solliciteren.

Inlichtingen bij de hoofdleidster mej. J. M. G. Saarb-berg, Thomassenstraat 12, tel. 030 - 712839.

Sollicitaties aan de secretaris H. Natzijl, Raiffelsen-laan 26, Utrecht, tel. 030 - 717673.

HOTEL DREYEROORD - OOSTERBEEK

Telefoon 085 - 333169

Het hotel waar mevrouw zich „uit” - en mijn-heer zich „thuisvoelt”.

Tevens Hotel-pension de „DREYERHOEVE”

Telefoon 085 - 332904 met dezelfde sfeer en verzorging